

กวค. 340
วันที่ 27 พ.ย. 67
เวลา 13.55

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๓๕๐

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เนปาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาและคำแปลบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างไทย - เนปาล ลงนามเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๒. สำเนาคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศที่ กต ๐๗๐๓/๖๔๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗
๔. ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล พร้อมคำแปลภาษาไทย
๕. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทย และคำแปล

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เนปาล มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยและเนปาล ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับลงนามเต็มเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๔ เพื่อใช้เป็นความตกลงฉบับแม่บทในความสัมพันธ์ด้านการบินระหว่างกัน โดยล่าสุด คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมเจรจาร่วมกัน ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑ - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) และร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับใหม่ อนึ่ง สำเนาและคำแปลบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างไทย - เนปาล ลงนามเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๒ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติรับทราบผลการเจรจาดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เนปาล ได้มีการจัดทำเป็นบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต เพื่อยืนยันการมีผลใช้บังคับต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

/๓. สาระสำคัญ...

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

ในการพบปะครั้งนี้ คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันในรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้หารือและลงนามย่อในร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ และตกลงกันที่จะนำเสนอคณะรัฐบาลของตนเพื่อลงนามและรับรองอย่างเป็นทางการต่อไป

๓.๒ ความจุและความถี่

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้กำหนดให้สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่าย สามารถให้บริการเที่ยวบินรับขนผู้โดยสารฝ่ายละไม่เกิน ๒๘ เที่ยวบิน/สัปดาห์ และสำหรับเที่ยวบินรับขนเฉพาะสินค้า จะไม่จำกัดความจุความถี่ ด้วยอากาศยานแบบใด ๆ

๓.๓ สิทธิรับการจราจร

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้กำหนดให้สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่าย สามารถรับขนผู้โดยสาร โดยใช้สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ได้ดังนี้

(ก) สายการบินที่กำหนดของเนปาล สามารถใช้สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ได้ใน ๒ จุดระหว่างทางใด ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ และตะวันออกกลาง และ ๒ จุดพื้นใด ๆ ในเอเชียแปซิฟิก เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(ข) สายการบินที่กำหนดของไทย สามารถใช้สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ได้ใน ๒ จุดระหว่างทางใด ๆ ในเอเชียใต้ ยกเว้น นิวเดลีและตะวันออกกลาง และ ๒ จุดพื้นใด ๆ ของเนปาล ยกเว้นนิวเดลี

๓.๔ เรื่องอื่น ๆ

คณะผู้แทนเนปาลขอให้คณะผู้แทนไทย สนับสนุนให้สายการบินของไทยให้บริการรับขนผู้โดยสารที่ทำอากาศยานระหว่างประเทศเนปาลที่จะเปิดในเร็วนี้ คณะผู้แทนไทยรับทราบและตกลงที่จะสนับสนุนให้สายการบินของไทยทำการบินรับขนผู้โดยสารในทำอากาศยานดังกล่าวเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม

๓.๕ การมีผลใช้

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับนับจากวันลงนาม และจะแทนที่บันทึกความเข้าใจฉบับลงนามวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

๔. ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - เนปาล ในครั้งนี้ เป็นการจัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับใหม่แทนฉบับเดิม เพื่อให้ทันสมัยและเป็นไปตามร่างมาตรฐานทั้งของไทย และตามท้องที่การการบินพลเรือนระหว่างประเทศให้คำแนะนำ นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ปรับปรุงสิทธิการบินระหว่างกัน ได้แก่ ความจุความถี่ในการทำการบิน สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ปฏิบัติการการบินของสายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้โดยสารมากขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มความยืดหยุ่นในการวางแผนการตลาด และการให้บริการของสายการบินให้เกิดความคึกคักมากขึ้น ตลอดจนรองรับแผนการทำการบินของสายการบินต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสายการบินของทั้งสองฝ่าย และส่งเสริมการบริการขนส่งทางอากาศระหว่างทั้งสองประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีศักยภาพ

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศ ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับบันทึกความเข้าใจและร่างความตกลงฯ ดังนี้

๕.๑.๑ ภาพรวม ไม่ขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของรายงานผลการเจรจาการบินไทย - เนปาล เมื่อวันที่ ๑ - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ รวมทั้งการจัดทำบันทึกความเข้าใจ และความตกลงฯ หากกระทรวงคมนาคม (สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย) ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับพันธกรณีของไทย ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

นอกจากนี้ โดยที่ร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แทนความตกลงฯ ฉบับลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๔ เพื่อให้ความตกลงฉบับใหม่มีข้อบทที่สอดคล้องกับบริบทการให้บริการการบินในปัจจุบัน จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมโลจิสติกส์และท่องเที่ยว ตลอดจนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่าย ทั้งในระดับรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และระดับประชาชน

๕.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

บันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเป็นการบันทึกผลการหารือเพื่อยืนยันความถูกต้องของร่างความตกลงฯ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อแทนที่ความตกลงฉบับเดิม โดยร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่ยังไม่ได้มีการลงนามและยังไม่มีผลใช้บังคับ ดังนั้น บันทึกความเข้าใจ ซึ่งเป็นเพียงการบันทึกผลการหารือที่ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

ร่างความตกลงฯ จัดทำขึ้นเพื่อยกเลิกและใช้แทนความตกลงฯ ฉบับลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๔ ร่างความตกลงฯ ดังกล่าวจึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งกระทรวงคมนาคม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จะต้องเสนอร่างความตกลงฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และหากจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างความตกลงฯ ก็จะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

นอกจากนี้ โดยที่ร่างความตกลงฯ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการลดอุปสรรคและการอำนวยความสะดวกด้านการค้าบริการทางอากาศระหว่างไทยกับเนปาล จึงเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ ดังนั้น กระทรวงคมนาคม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จะต้องพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ว่าร่างความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ ทั้งนี้ หากมีปัญหาว่าร่างความตกลงฯ เป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องก็สามารถเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญฯ

/ร่างหนังสือ...

ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต โดยที่ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ มีเนื้อหาสาระ เป็นการกำหนดรายละเอียด/แก้ไขเพิ่มสิทธิการบิน อาทิ สิทธิความจุความถี่ สิทธิรับขนการจราจร เส้นทางบิน และใบพิกัดเส้นทางบิน ภายใต้ร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่ ซึ่งยังไม่ได้ลงนามหรือมีผลใช้บังคับ จึงเห็นว่าควรดำเนินการให้มีการลงนามร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่ และให้ร่างความตกลงฯ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับก่อน จึงจะสามารถดำเนินการ เพื่อให้มีการกำหนดรายละเอียด/การแก้ไขเพิ่มเติมสิทธิการบินภายใต้ความตกลงฯ ฉบับใหม่มีผลใช้บังคับได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕.๒ กระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องมีความเห็นว่า

๕.๒.๑ บันทึกรายการความเข้าใจไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ เช่นเดียวกับข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๕.๒.๒ ร่างความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน เนื่องจากมีสาระเป็นการจัดทำ ข้อบทเพื่อให้รองรับต่อกระบวนการภายในสมัยใหม่ของแต่ละประเทศและสอดคล้องกับสถานการณ์การบิน ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ร่างความตกลงฯ ไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมหรือการลงทุน ของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ ปฏิบัติตามพันธกรณีได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะ เป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศ อย่างกว้างขวาง ตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญฯ อีกทั้ง ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ กรณีจึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒.๓ โดยที่บันทึกความเข้าใจไม่ได้เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่จะต้องยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตเพื่อให้มีผลใช้บังคับ และโดยที่ข้อ ๒๗ วรรค ๑ ของร่างความตกลงฯ กำหนดว่า ความตกลงฯ จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ที่มีการ แลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต ซึ่งร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ โดยมีสาระเป็นการปรับปรุงสิทธิการบินและข้อบทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นการอำนวยความสะดวกต่อธุรกิจการบิน สนับสนุนนโยบายและส่งเสริมการท่องเที่ยว และการส่งออก จึงไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะตามที่มีการกำหนดขอบเขต หรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กรณีจึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ รับทราบบันทึกความเข้าใจระหว่างไทย - เนปาล

๖.๒ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงฯ ว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลแห่ง ราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

/๖.๓ ให้ความเห็น...

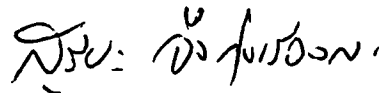
๖.๓ ให้ความเห็นชอบร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของฝ่ายไทย

๖.๔ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล และให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวด้วย

๖.๕ มอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจและความตกลงฯ ดังกล่าวต่อไป โดยให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถปรับแก้คำตามความเหมาะสมที่ไม่กระทบกับสาระสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๓๘๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pornpimon@hotmail.com